

Občina Gorenja vas - Poljane v letu 2019

Leto 2019 sta v Občini Gorenja vas - Poljane najbolj zaznamovala izgradnja največje investicije v času njene obstoja, in sicer nove Športne dvorane v Gorenji vasi ter dogajanje ob 100-letnici izida *Visoške kronike* Ivana Tavčarja.

V Kulturnem društvu dr. Ivan Tavčar Poljane so ob tej priložnosti pripravili uprizoritev tega romana v poljanskem narečju. Dramatizacijo je pripravil Andrej Šubic, predstava v poljanskem narečju pa prispeva k dodatni zvočnosti in privlačnosti.¹

Ob podpori domačega društva je Andrej Šubic pripeljal na Visoko *Visoško kroniko* v uprizoritvi SNG Drama iz Ljubljane. 24. junija je postal Ime tedna na Valu 202. Tavčarjev dvorec je bil predstavi na prostem, v kateri igrajo Janez Škof, Tamara Avguštin, Aljaž Jovanović, Nina Ivanišin in Klemen Janežič in jo je obiskalo več kot 800 gledalcev, izjemna kulisa.

Igralci v *Visoški kroniki*, KD dr. Ivan Tavčar Poljane.
(foto: Jana Jocif)

1 Šubic, Andrej: *Visoška kronika* po poljansko, razmišljanje o krivdi in ljubezni. V: *Loški razgledi* 66, Škofja Loka : Muzejsko društvo, 2020, str. 350–353

Visoška kronika se je z uprizoritvijo z igralci ljubljanske Drame vrnila domov. Dogodek je dopolnila izjemna kulisa Tavčarjevega dvorca. (vir: arhiv KD dr. Ivan Tavčar Poljane)

Notranjost Kavarne Visoko. (foto: Milka Bizovičar)

nja v Loškem muzeju Škofja Loka, na Visokem predavala o Ivanu Tavčarju; pod vodstvom Ludvika Kaluže so Poljanci v kozolcu na Visokem pripravili še bralno uprizoritev *Visoške kronike*. V dvorcu je bilo septembra tudi predavanje dr. Franca Križnarja *Glasba izza časov Visoške kronike*. 29. novembra se je v Šubičevi hiši zaključil niz dogodkov ob praznovanju. Več kot 100 učencev je na temo *100 let Visoške kronike – vest na preizkušnji* ustvarilo 86 likovnih in literarnih del.

Jubileju je bila posvečena tudi že 20. kolonija Iveta Šubica, ki se je odvijala od 31. maja do 2. junija v Šubičevi hiši v Poljanah.

Društvo je sodelovalo tudi v projektni skupini na ravni občine, ki je med letom organizirala več dogodkov v počastitev te obletnice: v maju pohod skozi Zalo z igranimi odlomki iz *Visoške kronike*, predavanje ddr. Igorja Grdine, ki je na zgodovinskem večeru v Poljanah osvetlil ekonomske, socialne in kulturne razmere, ki so vladale v Evropi, na Slovenskem in Poljanskem v času, ki ga v svojem romanu *Visoška kronika* opisuje dr. Ivan Tavčar.

Po obširnejših delih, ki so vključevala tudi ureditev kletnih prostorov, so 31. maja v sklopu praznovanj odprli kavarno v Tavčarjevem dvorcu na Visokem. Kaj je bilo še posvečeno temu praznovanju? V juniju je Klekljarsko društvo Deteljica iz Gorenje vasi pripravilo razstavo čipk; septembra je Biljana Ristić, kustosi-

V 661 dneh dokončana največja investicija občine v času njenega obstoja

Ko je bilo 31. januarja 2019 pridobljeno uporabno dovoljenje, so 18. februarja učenci in učitelji Osnovne šole Ivana Tavčarja Gorenja vas prvič telovadili v novi Športni dvorani Gorenja vas. Energetsko varčen in sodobno opremljen večnamenski objekt, namenjen športnim, kulturnim ter drugim prireditvam, so namenu slovesno predali 15. novembra. Dovršeno celoto skupaj z dvorano predstavljajo še nova parkirišča, zunanja ureditev in novo zunanje športno igrišče. Vadbene prostori dvorane omogočajo vadbo v treh vadbenih enotah, ki se lahko pregradijo z dvema zavesama. Centralno igrišče je košarkarsko. Dvorana meri 45 x 24 metrov, primerna je za ligaška tekmovanja malega nogometa, rokomet, floorballa, košarke in odbojke. Igralne površine ima 1.073 m², z vsemi pripadajočimi prostori pa 1.530 m². Za primerjavo: velikost stare telovadnice je bila primerljiva z eno vadbeno enoto nove dvorane.

Trak so ob odprtju nove Športne dvorane Gorenja vas prerezali: Milan Čadež, župan (v sredini, s škarjami), levo ob njem Izidor Selak, ravnatelj, desno Bernard Strel, nadzornik del. Škarje sta prinesla osnovnošolca Jakob in Manca (stojita zadaj), trak pa športni pedagogi: skrajno levo sta Jaka Trček in Alenka Gartner Luznar, skrajno desno pa Mihaela Vehar Oblak in Igor Pečelin.

(foto: Vito Debelak, za Podblegške novice)

Vrednost posameznih del

Del objekta	Vrednost v evrih	Delež (%)
Športna dvorana	3.666.642,81	74,73
Kotlovnica	233.294,23	4,75
Zunanja ureditev	977.312,89	19,92
Projekti in dokumentacija	29.346,18	0,60
Skupaj:	4.906.596,11	100,00

Slovesnost ob odprtju Športne dvorane Gorenja vas. (foto: Vito Debelak)

Nova Športna dvorana. (vir: arhiv Občine Gorenja vas - Poljane)

Temeljni kamen je bil položen na prvi pomladni dan leta 2017, dela so se začela izvajati 10. aprila tega leta, zaključila so se 31. januarja leta 2019: gradnja je torej trajala 661 koledarskih dni oziroma 21 mesecev in 21 dni.

Ostale investicije

Sanirana je bila cesta v Javorje, na kateri so v preteklosti zaradi plazov nastale večje poškodbe cestišča. Občina je uspela pridobiti zadostna sredstva in za rekonstrukcijo najbolj poškodovanih cestnih odsekov ter sanacijo več plazišč namenila 1,7 milijona evrov.

Župan Milan Čadež in Igor Božič, direktor podjetja SGP Zidgrad iz Idrije, sta 16. maja podpisala gradbeno pogodbo za energetske sanacije Podružnične šole Sovodnj. Sanacija, ki je med drugim vključevala tudi prenovo fasade in oken ter strešne kritine in menjavo energenta, je bila končana jeseni. Že aprila so na PŠ Sovodnj v letu praznovanja 80-letnice šolske stavbe in ob 197-letnici od začetka šolanja otrok v kraju organizirali 19. Strokovni posvet Društva učiteljev podružničnih šol Slovenije *Meje nas povezujejo*.

11. septembra so v Šubičevi hiši v Poljanah župan Milan Čadež, direktor Direkcije za vode Tomaž Prohinar in direktor izbranega izvajalca del Gorenjske gradbene družbe Stanislav Remic podpisali pogodbo za začetek protipoplavnih del v Poljanah, ki naj bi bila zaključena v dobrih dveh letih. Tri četrtnine vrednosti investicije bo prispevala Direkcija RS za vode, razliko naj bi zagotovila občina.

V Gorenji vasi odprta ena najsodobnejših lekarn na Gorenjskem

V prenovljene prostore pritličja Zdravstvenega doma v Gorenji vasi so v začetku aprila iz prvega nadstropja preselili lekarno. Namenu so jo slovesno predali 23. maja. Njene prednosti so: dostopnost gibalno oviranim in mamicam z vozički, opremljenost s sodobnim lekarniškim robotom, ki samodejno skladišči zdravila in jih na ukaz dostavlja na prodajni pult v lekarni, in poseben prostor za svetovanje. To je bila s 505.000 evri ena največjih investicij Gorenjskih lekarn, s tehnološko dovršeno opremo pa je lekarna v Gorenji vasi postala tudi ena najsodobnejše opremljenih na Gorenjskem.

V Ambulanti Polhek, ki deluje v Gorenji vasi in v Žireh, so z novim letom 2019 pridobili še 1,0 koncesije za izvajanje programa pediatrije in zaposlili novega pediatra Gorazda Kalana, specialista pediatrije in intenzivne medicine, ki je začel z delom v Gorenji vasi. Vzpostavili so novo zobno ambulanto za otroke, mladostnike in odrasle, v kateri dela Manca Peternej, dr. dent. med.

Trak ob odprtju novih lekarniških prostorov so prerezali (z leve): direktorica Gorenjskih lekarn Romana Rakovec, vodja lekarne Nataša Šifrar Bernards in župan Milan Čadež.
(foto: Tina Dolenc, za Podblegaške novice)

Najbolj odmevni dosežki

Konec oktobra je Gorenjevaščan Gregor Stanonik na najtežjem gasilskem tekmovanju na svetu, Firefighter Combat Challenge v ameriški zvezni državi Alabami, vnovič postal svetovni prvak.

Gorenjevaščanka Rebeka Oblak je februarja na Olimpijskem festivalu evropske mladine za slovensko reprezentanco v veleslalomu osvojila srebro.

Na 18. Gorsko-hitrostni dirki Lučine med 9. in 11. avgustom je nov rekord skoraj štirikilometrski proge postavil Francoz Sebastien Petit, s časom 01:56:436.

Nika Križnar, smučarska skakalka, je sezono v svetovnem pokalu končala na skupno 5. mestu, sezono je kronala s 3. mestom v ruskem Čajkovskem, to je bilo drugo odličje, bronasto odličje, v njeni karieri.

Časomerilci Timinga Poljane so uspešno leto zaključili s sodelovanjem pri organizaciji tekm svetovnega pokala v smučarskem teku v Planici.

OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas, s podružnicama Lučine in Sovodenj, je septembra v Mokronogu pridobila naziv in zastavo Kulturna šola za obdobje 2019–2024, in sicer v kategoriji velikih osnovnih šol. Eden večjih kulturnih projektov šolskega leta 2018/2019 je bil muzikal *Mamma mia* v poljanskem narečju.

Organist Maksimiljan Rupnik iz Stare Oslice je za 35 let vodenja cerkvenega zbora 15. septembra iz rok škofa Antona Jamnika prejel nadškofijsko priznanje.

Podružnična šola Javorje je prejela zlato priznanje na tekmovanju Turizmu pomaga lastna glava.

Praznovanje 500-letnice posvetitve cerkve na Volči 16. maja. (vir: arhiv Podblegaških novic)

Obletnice

500-letnice posvetitve podružnične cerkve sv. Jurija na Volči so se domačini, ki spadajo v sosesko podružnice sv. Jurija, to je iz vasi Volča, Podobeno, Lom nad Volčo, Delnice in Zakobiljek, spomnili 16. maja, prav na obletnico. Praznovanje so slovesno obeležili na žegnanjsko nedeljo, 8. septembra, na praznik rojstva Device Marije. Slovesno bogoslužje je vodil ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik, somaševala pa sta poljanski župnik Jože Stržaj in kapucin Matej Štravs, domačin z Volče. Ob visokem jubileju je župnija Poljane, v okvir katere spada podružnica na Volči, izdala knjižico.

7. septembra so v javorski šoli praznovali 150 let nekdanje Občine Javorje. Leto 1869 je bilo s tem zapisano kot pomemben mejnik v zgodovini kraja.

13. oktobra so v Lučinah praznovali 80 let podružnične šole. V počastitev obletnice sta dolgoletna vodja PŠ Lučine Martina Jelovčan in mag. Tone Košir napisala zbornik *80 let v lučinskem hramu učenosti*.

30. novembra je Košarkarski klub Gorenja vas v novi športni dvorani v Gorenji vasi praznoval 50 let igranja košarke v kraju. Leta 1969 so mladi Gorenjevaščani, Miran Ferlan, Janez Čadež in Srečko Trček, tedaj še v TVD Partizanu, današnjem Sokolskem domu, namestili prve koše, po načrtih Jožeta Novaka jih je izdelal kovač Franc Kokalj iz Podgore. Od takrat dalje se košarka v Gorenji vasi igra neprekinjeno.

Mejnik je leta 1971 pomenila izgradnja nove osnovne šole s telovadnico, kjer so lahko trenirali. Še kot najstnika sta košarkarsko kariero tam začela tudi Izidor Selak in Herman Pustavrh, ki sta kot nekdanji vodji sekcije zaznamovala precejšnji del zgodovine tega športa. Prav 30. novembra 2019, ko so obeležili jubilej, je minilo 49 let od prve uradne domače tekme košarkarjev iz Gorenje vasi proti Kroju Škofja Loka. 50-letnico so v KK Gorenja vas obeležili s tekmami košarkarjev v vseh starostih kategorijah.

Športno društvo Marmor Hotavlj je 25 let obstoja in delovanja praznovalo 30. marca v gorenjevaškem Sokolskem domu na prireditvi *Če hočemo, zmoremo. Že 25 let!* Stalnica njihovega udejstvovanja so gorski tek iz Kopacnice na Blegoš in nazaj, t. i. KBK trail, Vzpon s kolesi na Blegoš, Hotaveljska grča ...

60 let obstoja in delovanja so junija pod visoškim kozolcem obeležili člani Ribiške družine Visoko. Spomnili so se začetkov in zaslužnim članom podelili priznanja ter plakete.

Klekljarsko društvo Deteljica iz Gorenje vasi je junija v Sokolskem domu pripravilo letno razstavo *Voda, vir življenja*, s katero se je začelo praznovanje 15-letnice delovanja društva in 110-letnice ustanovitve klekljarske šole v Gorenji vasi. Članice društva so se s svojimi izdelki predstavile tudi v državnem zboru, oktobra pa pripravile celodnevno prireditev v gorenjevaškem Sokolskem domu.

V Javorjah so novembra praznovali deseto obletnico najdbe meteorita.

Pojav volkov in škoda med drobnico

Na območju občine so se začeli pojavljati volkovi, ki jih na Škofjeloškem v zadnjih 70 letih ni bilo. Zaradi napadov na drobnico je poginilo 84 živali. Največjo škodo sta utrpela kmet iz Kopačnice Janez Primožič, ki so mu volkovi čredo ovac napadli kar dvakrat, avgusta in septembra, ter Janez Bogataj v Dolenji Žetini, ki je septembra zaradi napada volkov ostal brez več kot 30 ovac v čredi. Na območju Selške in Poljanske doline ter Cerknega je bila vzpostavljena Civilna iniciativa Cerkno (CIC), ki se ji je pridružil tudi župan Milan Čadež, in je novembra ustanovila društvo Pobuda za odstranitev nevarnih zveri. Na Ministrstvu za okolje in prostor so zaradi kompleksnosti problematike oblikovali delovno skupino za spremljanje politike upravljanja z velikimi zvermi. Del te skupine sta Marko Gasser, član CIC, in tudi župan Milan Čadež, kot predstavnik Združenja slovenskih občin.

Po 25 letih občina po kakovosti življenja med 212 občinami na 2. mestu

V začetku oktobra 2019 je minilo 25 let od ustanovitve Občine Gorenja vas - Poljane. V občinskem glasilu *Podblegaške novice* je ob tej priložnosti skozi celo leto izšlo devet prispevkov, v katerih so različni avtorji primerjali delovanje in razvoj občine v tem času. Skupna ugotovitev je bila, da je Občina Gorenja vas - Poljane iz občine z omejenimi razvojnimi možnostmi, kamor so nas uvrščali ob ustanovitvi, prešla v eno najhitreje razvijajočih se gorenjskih občin z visoko kakovostjo bivanja.

Če je občina še v letu 2005 realizirala dobrih pet milijonov proračuna, je v zadnjih desetih letih njegova višina okrog deset milijonov. Velik napredek je v razvoju primarnega zdravstva: ob ustanovitvi občine so delovale štiri ambulate in patronaža, še pred koncem leta 2019 jih je bilo že deset. Fizioterapijo, pediatrijo in razvojno ambulanto so uvedli na novo, program splošne medicine in zobozdravstva pa podvojili. Leta 1999 je v občini delovalo 224 podjetij, ki so skupaj ustvarila približno 26,5 milijona evrov prihodkov od prodaje, 2017 jih je bilo trikrat več, torej 671; ustvarila so 120,9 milijona evrov prihodkov.

Številni premiki so bili na ključnih področjih urejanja infrastrukture: ceste, vodovodi, kanalizacija, komunala, šola, vrtec, telovadnice in druge javne stavbe, izgradnja obrtnih con v Dobju in Todražu, ureditve vaških trgov, telekomunikacija ...

Paradni konj turizma v občini je bilo ob njenem nastanku smučišče Stari vrh, a ponudba in zanimivosti, ki so si jih turisti lahko ogledali v občini, so se od njene ustanovitve naprej postopno širile - od kulturnih do zgodovinskih znamenitosti in športnih doživetij. Danes je največ pozornosti namenjeno Šubičevi hiši, Dvorcu Visoko, Rupnikovi liniji ... Na oživitve pa čakajo toplice v dolini Kopačnice. V občini so trasirali 14 tematskih pešpoti, številne pohodne poti, urejene in označene so kolesarske poti, lokalna društva organizirajo že tradicionalne prireditve. Leta 2017 je občina ustanovila javni zavod Zavod za turizem in kulturo Poljanska

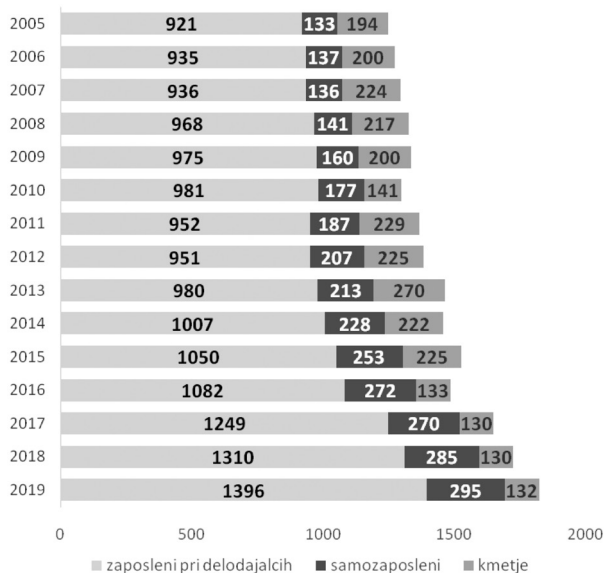
dolina, ki skrbi za promocijo in doseganje usklajene, kakovostne in celovite turistične ponudbe.

V 25. letih so se na občini spomnili 109 dejavnih občanov, ki so postali občinski nagrajenci, med njimi je šest častnih občanov: Branko Selak, Peter Jovanovič, Jože Bogataj (tudi prvi župan občine), Vladimir Kavčič, Alojzij Štremfelj in Alojzij Oražem.

Občina je ena redkih gorenjskih občin s stalno rastjo prebivalstva: ob ustanovitvi leta 1994 je imela 6 700 občanov, ob koncu leta 2019 jih je bilo že okrog 7 600.

Revija *Moje finance* je v decembru objavila lestvico kakovosti življenja v slovenskih občinah, kjer se je Občina Gorenja vas - Poljane med vsemi 212 občinami uvrstila na 2. mesto, kar je še mesto višje kot leta 2018. Upoštevali so več različnih kriterijev, ki jih analizirajo na podlagi petih glavnih kazalnikov, in sicer gospodarstva, prebivalstva, infrastrukture, zdravja in kriminalitete. Vsakega od teh sestavlja več podkazalnikov, skupaj jih je 48, med njimi tudi stopnja brezposelnosti, ki je med najnižjimi v državi.

Dejavnost občanov, zaposlenih v občini (februar)

Vir: *Podblegaške novice*, 2019.

VIRI:

Gorenjska : 2019 : priloga *Gorenjskega glasa*. [Kranj] : [Gorenjski glas], 2019.

Objave na spletni strani Občine Gorenja vas - Poljane: www.obcina-gvp.si. Pridobljeno feb. 2020.

Podblegaške novice : priloga *Gorenjskega glasa o Občini Gorenja vas - Poljane*, letnik 23, Kranj : Gorenjski glas, 2019. Dostopno na: <http://www.podblegaske-novice.si/sl/>.